

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 5 maart 2015

MEDITATIE

Biddag

Het is wel een buitengewoon treffend woord: weest in geen ding bezorgd. Immers, de schrijver van dit woord is een gevangene. Het is de apostel Paulus. Hij zegt in het eerste hoofdstuk, dat zijn banden in Christus openbaar geworden zijn in het ganse rechthuis en aan alle anderen.

Het is die gevangenschap van Paulus, waarover wij ook lezen in het laatste hoofdstuk van het boek Handelingen. Nu, als een gevangene de woorden "weest in geen ding bezorgd" schrijft, dan moet er toch wel een bijzondere kracht zijn, die hem zo spreken doet. Wat waren er niet redenen te over voor een gevangene, zeker in die ruwe tijden, zich bezorgd te maken! Een treffend woord, in de tweede plaats,

Weest in geen ding bezorgd.

Filippenzen 4:6a

indien wij letten op de lezers van dit woord. Weest in geen ding bezorgd! De Filippenzen, die dit woord lazen, hadden vele redenen zich ernstig zorgen te maken. Wij lezen toch in 2 Korinthe 8:2, dat de gemeenten van Macedónië, en daar behoorde ook Filippi toe, in zeer diepe armoede verkeerden. Zó zwaar waren zij blijkbaar vervolgd geweest, dat zij schier al hun aardse bezittingen waren kwijtgeraakt. Niettemin waren zij boven vermogen gewillig geweest de apostel met hun gaven te steunen.

Maar wat dunkt u, lezers, zou het de Filippenzen niet zwaar gevallen zijn, dit woord: weest in geen ding bezorgd? Een treffend woord, in de derde plaats, indien wij letten op de tijdsomstandigheden waarin het geschreven werd. Donker was de toekomst. De tijden der zware vervolgingen begonnen te naderen. Het ging met de kerk de catacomben in. De vrouw, die het Kindeke gebaard had, moest vluchten in de woestijn. Zware weëen gingen losbreken over de jonge gemeenten. Dit alles overziende, moeten wij ons wel met verwondering afvragen: wat bedoelt de apostel toch met deze woorden, die zo in schrille tegenstelling schenen met zijn persoonlijke nood, met de zorgen van zijn lezers en met de dreiging van de toekomst?

Laat ons eerst eens bezien, wat hij er niet mee bedoelt. Zijn woorden "Weest in geen ding bezorgd" willen zijn lezers niet opwekken tot een onheilige

zorgeloosheid. Er zijn velen, die van de ene dag in de andere leven als een vlinder fladdert van bloem naar bloem. Onheilige zorgeloosheid vervult het hart van velen. Het is de geest van het "laat ons eten en drinken". Het "morgen sterven wij" komt bij velen zelfs niet in de gedachten. Deze geest wordt door de Schrift veroordeeld. Salomo is duidelijk genoeg: "Ga tot de mier, gij luiaard! zie haar wegen, en wordt wijs; dewelke, geen overste, ambtman noch heerser hebbende, haar brood bereidt in de zomer, haar spijs vergadert in de oogst" (Spreuken 6:6-8). Er is dus een heilige en nodige zorg voor de dagelijkse nooddrift, die met trouwheid de middelen doet waarnemen om die nooddrift te bekomen. Zo is er óók een heilige en nodige zorg voor de dingen der eeuwigheid. Wanneer de apostel de woorden "Weest in geen ding bezorgd" neerschrijft, bedoelt hij niet te zeggen, dat allen die deze woorden lezen, zich nu ook geen zorgen meer behoeven te maken over hun eeuwig wel of eeuwig wee. Integendeel! Voor een onherboren, onbekeerd mens geldt het volkomen tegendeel van deze woorden! Voor hem geldt: "Weest in alles bezorgd!" Toen de apostel voor de eerste maal het Woord te Filippi predikte, daar aan de rivier waar enige vrouwen, onder wie ook Lydia, bijeen waren, riep hij die vrouwen niet toe: Weest in geen ding bezorgd! Neen, toen sprak hij van zonde en genade, van vloek en zegen. Toen schilderde hij de nameloze rampzaligheid van een mens buiten God en Christus, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld... Wetende de schrik des Heeren bewoog hij de mensen tot het geloof. En toen enige tijd later de stokbewaarder in datzelfde Filippi een zwaard trok en zichzelf zou hebben omgebracht, riep de apostel de zeer bevende en wanhopige man niet toe: Weest in geen ding bezorgd, maar hij wees hem op het geloof in Christus als de enige weg ter zaligheid. O lezers, als ge voor uzelf belijden moet nog onbekeerd en buiten God te zijn, dan mocht uw toestand u wel de allergrootste zorgen baren! Elk ogenblik

Inhoud

- 1 Biddag
- 2 Luther over het gebed
- 3 Meelezen in Het Schatboek (10)
- 4 Gebedshouding
- 4 Bidden voor... het onderwijs
- 5 Even maar...
- 6 Kwalijk bidden
- 7 Commentaar:
Voorbede voor de overheid
- 8 Is er zonde? (1)
- 9 Nood in de bouw...!
- 10 Het gebed voor onze zieken
- 11 Verkiezingen, ook voor het Waterschap
- 12 In goede orde
- 12 Boeknieuws
- 13 Kerknieuws
- 14 Berichten
- 15 Kerkdiensten

kunt ge wegzinken in een eindeloze nacht, elk ogenblik geroepen worden voor de witte troon van een vertoornd God, Die u rekenschap vragen zal! Kent ge dat heilige bezorgd zijn, lezers, over uw staat voor de eeuwigheid! De heilige zorg: hoe kom ik ooit met God verzoend, ooit tot God bekeerd? Die voortdurende bezorgdheid, die u geen rust laat op enige grond buiten Christus en Zijn borggerechtigheid? Weest in geen ding bezorgd. Wij zagen, hoe treffend deze woorden zijn; wij zagen ook, wat de apostel er niet mee bedoelt.

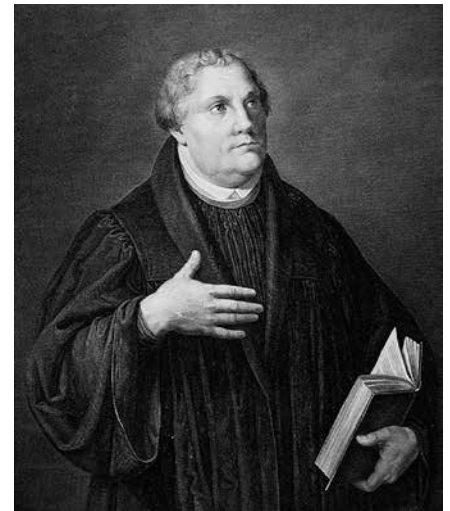
Wat wil hij er nu wél mee zeggen? Hij wil er hetzelfde mee zeggen als zijn grote Meester in Matthéüs 6:25: "Zijt niet bezorgd voor uw leven, wat gij eten, en wat gij drinken zult...". Dit woord geldt Gods kinderen. Het geldt de "heiligen in Christus Jezus, die te Filippi zijn", en voorts al Gods volk van alle tijden en plaatsen. Al verkeert dat volk in de gevangenis (zoals Paulus zelf, of in de bitterste armoede (zoals de Filippenzen) of onder de dreigendste omstandigheden (zoals Gods volk in die dagen), dat volk behoeft zich geen zorgen te maken! O zeker, zij maken zich wel vaak zorgen. Ijdele zorg doet hen menigmaal van het heilspoor dwalen. Zo vaak kunnen zij niet bezien en niet geloven, dat de Heere voor hen zorgen zal, dat hun brood zeker zal zijn en hun water gewis. Zij vrezen vaak als David in de hand van hun vijanden te zullen omkomen. Juist daarom is de vermaning van onze tekst zo nodig. De

apostel wijst hen op de kracht van het gebed, om nu ook in alles (let op de tegenstelling met het: in geen ding!) hun begeerten met bidden en smeken, met dankzegging, bekend te doen worden bij God, opdat de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, hun harten en hun zinnen bewaren zal in Christus Jezus. Weest in geen ding bezorgd!

Wij leven in de tijd van de biddagen. De gedachten gaan vooruit, naar het komende jaar. Hoe zal het gaan, met land en volk, met kerk en staat? Hoe zal het gaan, in ons persoonlijk en huiselijk leven? Er zijn vele zorgen, grote zorgen, nationaal, kerkelijk en wellicht ook in uw persoonlijk en huiselijk leven. Wij mogen die zorgen niet weglachen of wegdedeneren.

Donker, ontzaglijk donker is de tijd, angstaanjagend de toekomst. Maar midden in die donkere en zorgelijke tijden klinkt het woord van de apostel, het Woord Gods, en wijst ons op het enige volk op aarde, dat waarlijk gelukkig is, ja, op de God van dat volk, Die al hun zorg en bekommernis overneemt en op Zich neemt. Die in de donkerste tijden voor hen zorgt en zal blijven zorgen, Die hen draagt door het vuur en door het water, door de bangste weeën en zwaarste oordelen heen en Zijn bange, bevende volk toeroept: Weest in geen ding bezorgd; Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten! Vindt u dat geen gelukkig volk, om heilig jaloers op te worden?

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

Soms is het alsof de Reformator uit Wittenberg ons bij de hand wil nemen in zijn aansporing tot gebed.

ders, is het vals en bedriegt het u, al werd door aandoening het hart verbroken, al weende u bloeddruppels. Want daarom bidden wij, omdat wij niet waardig zijn te bidden. En juist dan zijn wij waardig om te bidden en verhoord te worden, wanneer wij geloven dat wij het onwaardig zijn en het alleen op de trouw van God getroost wagen... Want uw waardigheid baat u niet, uw onwaardigheid hindert u niet, maar het mistrouwen verdoemt u en het vertrouwen maakt u waardig en behoedt u'.

Luther noemt het zelfs een steen die op het hart kan liggen en drukken, namelijk niet te kunnen bidden, maar hij geeft de mens daarin geen rust. Integendeel, hij roept op om altijd te bidden en niet te vertragen:

'Een ernstig en vurig gebed dat niet ophoudt en moedeloos wordt, maar wacht en verwacht tot op het laatste ogenblik, breekt eindelijk door lucht en wolken heen en moet verhoord worden. Want dit is het aangenaamste offer voor God, wanneer wij alzo bidden dat het gebed onze zin, ons verstand overtreft'.

Luther schrijft ook over de noodzaak van het gebed voor Gods kinderen: 'Ofschoon de verlossing is aangebracht en wij waarlijk door het bloed van Gods Zoon zijn verlost geworden, is het toch nodig dat wij dagelijks om verlossing bidden, gelijk Christus het ons in het Onze Vader bevolen heeft. Men moet zich voortdurend in het Woord Gods oefenen en bidden bij het neder liggen en als wij opstaan, opdat de vijand ons niet ledig en ongewapend vindt, opdat hij ons niet geheel en al van het geloof aan de verlossing berooft'.

God verhoort echter doorgaans niet

Luther over het gebed

'Wij bidden omdat wij niet waardig zijn te bidden'

Als we de geschriften van Luther naspeuren, schrijft hij veel over het gebed. En wat hij erover schrijft, is geheel ingebed in zijn theologie van Wet en Evangelie. Dat wil zeggen: God alles en de mens niets. Of zoals hij het verwoordt in zijn uitleg van het Onze Vader in zijn Grote Catechismus: het gebed is zowel een gebod als een belofte. Luther houdt eraan vast dat, al kan de mens van zichzelf niet bidden, niemand de vrijheid heeft om het gebed na te laten.

We laten slechts een bloemlezing volgen uit zijn geschriften, waarin de sprankelende taal van deze Reformator tot uiting komt. Een citaat over de waardigheid of geschiktheid van ons bidden: 'Als u niet eerder wilt bidden dan wanneer u weet of u bevindt waardig en geschikt te zijn, moet u nooit bidden. Want ons gebed moet niet gegrond zijn op *onze* waardigheid of de waarde van het gebed, maar op de onwankelbare waarheid der goddelijke toezegging. En waar het zich grondt op zichzelf of iets an-

snel: 'Hij is een almachtig Gever Die zeer rijk is en Die alles geeft op de diepste zuchten. Daarom laat Hij het gebed steeds inniger en meerder worden en verhoort het niet zo spoedig. Want antwoordde Hij reeds op het eerste roepen, dan zou het gebed niet vermeerderen, maar minder en koel worden; daarom vertoeft Hij met Zijn hulp. Daardoor neemt het gebed dagelijks toe en wordt krachtig en groot; zo wordt ook het zuchten van het hart dieper en inniger, totdat de vertwijfeling nabij is. Dan wordt het geheel hardgrondig en sterk, wanneer het zich laat aanzien dat nu het zuchten wel eindigen moet. Wanneer Hij ons zo spoedig verhoorde, dan zou het gebed zo sterk, zo levendig en zo vurig niet zijn, maar bleef het slechts een uitwendig zuchten. Maar als het tot vertwijfeling gekomen is en het hart zo aangevochten wordt en denkt: ach! daarvan kan niets komen, 't is alles verloren, en er is toch nog een vonkje in de rokende vlaswiek aanwezig, weest dan sterk en houdt vast'.

Wanneer Hij ons zo spoedig verhoorde, dan zou het gebed zo sterk, zo levendig en zo vurig niet zijn, maar bleef het slechts een uitwendig zuchten.

Soms is het alsof de Reformator uit Wittenberg ons bij de hand wil nemen in zijn aansporing tot gebed: 'U moet leren roepen en daar niet blijven zitten of nederliggen, latende het hoofd hangen of het hoofd schudden; u moet niet met uw gedachten u bijten en vereten, zorgen en zoeken hoe u verlost zult worden, en niets anders aanzien dan hoe kwaad u het hebt, hoe slecht het met u gesteld is, welk een ellendig mens u bent; maar sta op, booswicht! op de knieën neergezegen, de handen en ogen ten hemel gericht, uw nood en uw tranen voor God neergelegd, geklaagd, Hem aangeroepen, zoals Psalm 142:3 leert: 'Ik stortte mijn klacht uit voor Zijn aangezicht'; en Psalm 141:2: 'Mijn gebed worde gesteld als reukwerk voor Uw aangezicht; de opheffing mijner handen als het avondoffer'. Hier hoort u het: het bidden, het tonen van uw nood, het opheffen van uw handen, dat is voor God het aangenaamste offer'.

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

Zondag 7:
Het ware
geloof,
waardoor
men de verlossing
deelachtig wordt.

10

De leer over de manier van de verlossing door Christus is uitgelegd. Vervolgens wordt terecht gevraagd wie de verlossing en de weldaden van Christus deelachtig worden en hoe ze dat worden, en of alle of sommige mensen die deelachtig worden.

Vraag en antwoord 20 leert ons:

Niet allen die door Adam verdoemd zijn geworden, worden door Christus wederom zalig.

'De oorzaak waarom niet allen door Christus behouden worden, is niet dat de verdienste en genade van Christus niet genoegzaam zouden zijn, want Hij is de verzoening voor de zonden der gehele wereld, wat betreft de waardigheid en genoegzaamheid van Zijn betaling (1 Joh. 2:2). Maar de mensen verachten en verwerpen door hun ongelovigheid de weldaden van Christus, die in het Evangelie aangeboden worden. Daarom is het niet de schuld van Christus, maar hun eigen schuld dat zij verloren gaan'.

Alleen diegenen worden zalig, die Christus **door een waar geloof** worden ingelijfd en al Zijn weldaden aannemen.

Een waar geloof

Op bladzijde 278 lezen we een heldere beschrijving van het ware, rechtvaardigmakende of zaligmakende geloof.

'Wat een rechtvaardigmakend geloof waarlijk is, verstaat alleen degene die gelooft of die dit geloof gekregen heeft. Het is net als met iemand die nooit honing geproefd heeft: hij weet niet welke smaak de honing heeft, hoewel hij veel van haar zoetheid gehoord heeft. Iedere gelovige vindt de volgende zaken in zich en kan die voor andere mensen verklaren:

1. Hij gelooft dat alles wat in de Schrift begrepen is, waar en Goddelijk is.
2. Hij gevoelt dat hij verplicht is om dit alles vast te geloven en te omhelzen, want hij bedenkt dat, als dit waar en Goddelijk is, het ook billijk is dat hij het gelooft.
3. In dit alles is het in het bijzonder de Evangeliebelofte van Gods genade waarop hij het oog geslagen heeft, die hij omhelst en zich toe-eigent. Met andere woorden: de Evangeliebelofte van de genadige vergeving der zonden, de gerechtigheid en het eeuwige leven, die door en om Christus geschonken zal worden aan allen die geloven, zoals gezegd wordt: 'Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven' (Joh. 3:36).
4. Door dit vaste vertrouwen is hij zeer gerust op Gods tegenwoordige genade ten opzichte van hem. Daaruit maakt hij deze gevolgtrekking wat betreft de toekomstige genade: 'Omdat God mij nu zo liefheeft en mij zulke grote goederen geeft, zal Hij mij in eeuwigheid behouden, want Hij is onveranderlijk en Zijn gaven zijn onberouwelijk'.
5. Uit deze goederen volgt een blijdschap in het hart en een vrede van de consciëntie, die alle menselijk verstand te boven gaat.
6. Hij heeft een wil en een ernstig voornemen om God zonder enige uitzondering gehoorzaam te zijn, om alles te doen en te dragen wat God beveelt, al razen en tieren de duivel en de wereld.

Wie gelooft, gevoelt deze dingen in zich; en wie deze dingen in zich gevoelt, gelooft waarlijk'.

Gebedshouding

'Ach dominee, ik zucht de hele dag'

Ze woonde in een klein huisje. De ouderdom viel haar zwaar. Er werd een vraag gesteld: kunt u nog bidden? Het antwoord was bijzonder: 'Ach dominee, ik zucht de hele dag'. Het ging niet over het bidden op haar knieën of met gevouwen handen. Nee, haar gebed ging de gehele dag door, zuchtend en vragend, uitziend naar de levende God.

Haar gehele leven was een biddend leven. Het is direct een vraag voor ons: zuchten wij ook tot God? Is ons

leven getekend in het zoeken van de Heere?

Vroeger hoorde je nog weleens de uitdrukking: 'Bidden met de pet op'. Het is een gebed dat zelfs onder het werk gedaan wordt. Deze *innerlijke* houding was dezelfde als de vrouw in het kleine huisje. Als we de Heere kwijt zijn, wordt het roepen geboren. Dan kunnen we de Heere niet missen. Kennen wij deze innerlijke gestalte? De *uiterlijke gestalte* van het bidden, de gebedshouding, spiegelt als het goed is het innerlijk af. We kennen de

De uiterlijke gestalte van het bidden, de gebedshouding, spiegelt als het goed is het innerlijk af.

afbeelding wel van een bidder in het Oude Testament. Iemand die staat, zijn handen uitstrekt naar de hemel en naar boven kijkt. Deze houding heeft ons iets te zeggen. De bidder

Bidden voor... het onderwijs

Wat is het nodig om ook op biddag 2015 te bidden voor het onderwijs. Velen van onze jongeren bezoeken het (vVoortgezet) onderwijs. Onze reformatorische scholen, we mogen ze nog hebben. Dagelijks mag daar de dag begonnen worden met Schriftlezing, een overdenking over het gelezen gedeelte, het zingen van een psalm en gebed. Bidders, wat zijn ze nodig! Bij het thuisfront, maar ook in de gemeente waartoe wij behoren. Of het zaad dat gestrooid mag worden vruchten zou voortbrengen van geloof en bekering in die jonge harten. Juist op deze leeftijd.

De duivel weet het heel goed: 'Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'. De betekenis bij dit gezegde: 'Wie jonge mensen voor zijn ideeën heeft gewonnen, kan zijn plannen voor de toekomst verwezenlijken', geeft wel aan dat het nodig is te bidden voor het onderwijs, te bidden voor onze jongeren.

Zou de duivel daarom al zijn pijlen richten op de jeugd en op het onderwijs aan hen gegeven? Er zijn vele aanslagen op het christelijk/reformatorisch onderwijs, als het gaat

om lesprogramma's, leermiddelen, aannamebeleid en toelatingsbeleid. De overheid volgt het nauwkeurig. Er wordt verantwoording gevraagd - om maar één voorbeeld te noemen - of er ook aandacht gegeven wordt in het lesprogramma aan andere samenlevingsvormen dan alleen het huwelijk tussen één man en één vrouw. Hoelang kunnen we onze identiteit nog bewaren, ook in het aannemen van docenten en onderwijsondersteuners?

Zien wij als onderwijsgeevenden op de omstandigheden, dan zakt de moed weleens in de schoenen. Zien we echter hogerop, dan mag er weleens verwachting zijn, ook voor de jongeren aan onze zorgen toebedruwd. Verwachting vanwege de onveranderlijke trouw van de Verbondsgod. Wie Hij *was* in het verleden, Die *is* Hij in het heden, Die *zal* Hij *zijn* in de toekomst. Zo lang het zonlicht schijnt... Met de biddag beginnen we de dienst toch ook met: Die trouwe houdt tot in der eeuwigheid...? Daarom is er verwachting, ook als je weleens iets mag terughooren over het onderwijs dat gegeven mocht worden.

We deden een Bijbelstudie over

Prediker 12, naar aanleiding van de "Wijshedsgechriften". 'O meneer, dat heeft u vorig jaar ook gedaan in de klas van mijn zus'. 'O ja, en hoe weet jij dat?'

'Nou, ik slaap samen met mijn zus op de kamer en doen 's avonds samen de dagsluiting. Dan hebben wij het ook nog even over de dingen van die dag. Toen hebben wij het samen nog eens gelezen en nagedacht over de uitleg. En we voelden er iets van hoe het nodig is de Heere te zoeken als je nog jong bent'.

Nu kennen wij de harten niet, ook niet van onze jongeren. Wij kunnen ook geen mensen bekeren, dus ook onze leerlingen niet. Maar wij kunnen, moeten en willen wel het 'brood uitwerpen op het water'. Dan mag er nog weleens iets van teruggevonden worden, soms na vele dagen.

Laten wij als onderwijsgeevenden al het mogelijke doen. Dan wil de Heere het onmogelijke doen. Want: zou iets voor de HEERE te wonderlijk zijn?

Een docent
voortgezet onderwijs

staat, daarmee betoont hij eerbied voor God. Als onze koning de Ridderzaal betreedt, staan alle mensen op. Wij staan ook op als een bruidspaar de kerk binnengaat. Er zijn ook andere momenten van opstaan, bijvoorbeeld als mannen opstaan om te bidden. We tonen daarmee eerbied. We zien dit ook bij de bidder van het Oude Testament.

Hij *strekt zijn handen uit*. Op dat moment konden zijn handen niets anders doen. Zijn dagelijkse bezigheden kon hij met zijn handen niet verrichten. Maar hij strekt zijn armen, zijn lege handen, uit tot God.

Ook *kijkt hij omhoog*. Alles verwacht hij van Boven, van de Heere, Die in de hemel woont. Uit zijn houding kunnen we opmaken hoe hij bidt: met eerbied, uit zichzelf niets hebbend en alles van de Heere verwachend.

Handen, knieën, ogen

Zo moet ook onze gebedshouding

zijn als wij bidden tot God. We tonen dit ook met gevouwen handen en gebogen knieën. Onze handen kunnen dan niets anders doen. Onze knieën zijn gebogen. Daarmee geven we te kennen dat we geen andere plaats kunnen innemen. Onze ogen zijn gesloten. We zien de dingen om ons heen niet meer. Gelukkig is de mens die het zo mag beleven in het gebed! Dan blijft de Heere alleen over. Hoe is ons gebed?

Misschien zijn er wel mensen die uitwendig deze plaats niet (meer) kunnen vinden. Hun lichaam en knieën willen niet meer buigen. Dit kan gebeuren door ouderdom of ziekte. Dan kan de bange vraag het hart vervullen of wij nog wel in waarheid tot God kunnen naderen. Je kunt toch niet zomaar gaan slapen, zonder de juiste gebedshouding?

Het antwoord op deze vraag staat zo mooi in een kanttekening: 'Het schijnt, dat Jakob de voorgaande rede

gedaan heeft zittende overeind in het bed, om het woord Gods, hetwelk hij verder wilde uitspreken, te vereren en op zijn gemak beter voort te brengen' (kantt. 70, Gen. 49:33). Wij kunnen dit ook betrekken op het gebed.

Ook in een andere houding kunnen wij de eer geven aan God. Bijvoorbeeld liggend op ons bed. Ook dan kan door Gods genade de goede *innerlijke houding* worden betracht.

Bediening is nodig

De bediening uit Christus, de grote Voorbidder, is nodig. Aan het kruis kon Hij Zijn handen niet meer vouwen. Ze waren vastgespijkerd op het vloekhout der schande. Ook Zijn voeten konden niet gaan. Maar in dit alles gaf Hij God de eer. Door Hem kan de goede, innerlijke gestalte worden betracht.

Poortugaal,

ds. C. Neele

Even maar...

Zo bidt er maar Eén

Op weg van de paaszaal (Joh. 14:31) naar de hof van Gethsémané (Joh. 18:1) loopt de Meester met Zijn jongeren. Hij weet volmaakt wat Hem wacht: helse angsten, verlaten en ontrouw van de Zijnen, gevangenneming, het rechthuis en de kruisdood. Het is net alsof Hij geen moment wil missen om onderwijs te geven. Onderwijs over de weg door deze wereld en naar het Vaderhuis met de vele woningen.

Al lopend door deze nacht van donderdag op Goede Vrijdag komt het gezelschap aan bij de Kedronbeek (Joh. 18:1). Plotseling staat Hij stil. Hij slaat Zijn ogen naar Boven en begint hardop te bidden. De schrijver van dit vierde Evangelie, Johannes, heeft het zelf goed gezien en gehoord. Jaren later heeft hij het daarom moeten opschrijven door de drijving van de Heilige Geest.

Veel heeft Jezus *tegen* hen gesproken in deze nacht. Nu gaat Hij *over* hen spreken: Joh. 17:1. Over hen spreken met Zijn heilige en rechtvaardige Vader. De zaken die Hij

onderwees gaat Hij nu in gebed aan Zijn Vader voorleggen. Echter er is verschil. Veel moest Hij vermanen in Zijn onderwijs. Nu klinkt er in Zijn gebed niet een woord van verwijt (meer) door. Hij Die mild geeft en niet verwijt, wordt Hij toch genoemd? Vaak lezen we *dat* Jezus bad. Niet zo vaak *hoe* Hij bad. In Joh. 17 staat een van de weinige uitvoerige voorbeelden. Niet alleen van hoe Hij bad in Zijn omwandeling op aarde, maar ook hoe Hij altijd leeft om te bidden. Wat zullen de discipelen daar bij de Kedronbeek met aandacht geluisterd en gekeken hebben. Zij wisten - net als wij - immers niet te bidden gelijk het behoort. Daarom hadden ze Hem al vaker gevraagd om gebedsonderwijs. Daarom past ons zo te vragen, ook in de nadering van onze jaarlijkse biddag: "Heere, leert U ons bidden".

Deze Voorbidder bidt niet alleen altijd als Hogepriester voor een volk dat het nooit leert, maar Hij geeft ook gebedsonderwijs als hoogste Leraar ter gerechtigheid: woord

voor woord voorzeggend. Opdat wij onze gebeden - persoonlijk en gezamenlijk - zouden toetsen aan Zijn gebedswoorden. Hij onderwijst in de woorden en Hij bidt om de zaken. Hij bidt voor hen; Hij spreekt hen voor. Woord voor woord, als kleine kinderen, die het niet kunnen en niet weten.

Hij neemt een eerbiedige gestalte aan. Zijn ogen richt Hij naar Boven. Waarschijnlijk heeft Hij Zijn lege handen ook aan de hemel getoond. Zijn gebedsplaats is de open lucht. Zijn gebedsgestalte is oprecht. Zijn gebedsvrijmoedigheid, Zijn gebedsorde, Zijn gebedsaanpraak en -afsluiting, het is alles zo volmaakt. Dit alles ontbreekt ons nu... Hij begint bij Gods eer en Hij eindigt met Gods recht. Die eer en dat recht is onlosmakelijk aan deze Bidder verbonden.

Zo bidt er maar Eén. Zo Eén hebben we nu nodig. Van harte 'om deze Jezus' wil' een echte biddag toegewenst!

v. A.

Kwalijk bidden

'Gij bidt en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt' (Jak. 4:3)

Jakobus onderwijst over het gebed. Zijn brief is één van de oudste van het Nieuwe Testament, geschreven aan de twaalf stammen in de verstrooiing. Dit zijn Joodse christenen die buiten Palestina wonen. Deze mensen hebben het moeilijk.

Er komt veel op hen af. Jakobus gaat hen vermanen over de misstanden die onder hen zijn. Er is sprake van hooghartige hebzucht en onderlinge strijd. Er is sprake van begeren, benijden, ijveren en vechten. Ze hebben wel geloof, maar bij velen is het een dood geloof. De liefde is ver te zoeken onder hen. Aan het gebed ontbreekt ook van alles.

Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt! Ouderen en jongeren, is dat ook zo met u en jou? Hoe staat het met ons gebedsleven? Zijn er de eenzame plaatsen waar we alleen voor God onze knieën buigen? Kan van ons gezegd worden: 'Gij bidt...'?

De verhoring blijft uit. Het gevraagde wordt niet verkregen. Is dat ook zo bij u? Zo vaak gebeden om tijdelijke dingen en ze niet ontvangen. Bidt u al zoveel jaren om bekering en is het nog steeds niet gebeurd? Dan leven er in

ons hart zulke raadsels over de Heere, over Zijn werk en Zijn beleid.

Niet ontvangen! Hoe komt het toch dat ons gebed niet wordt verhoord? Jakobus geeft de verstrooiden er een verklaring voor. Hij gaat onderwijzen over de mogelijke oorzaak van de onverhoorde gebeden.

Let op: niet alle rechte gebeden worden verhoord zoals wij dat willen. De vrijmacht van de Heere verhoort soms heel anders. Denk aan de apostel Paulus.

Omdat gij kwalijk bidt

De reden wordt door Jakobus genoemd. Omdat! Kwalijk bidden wil zeggen: verkeerd, op een slechte manier. Het doel deugt niet. Kwalijk bidden is geen bidden! De vermaning klinkt: Als uw gebeden onverhoord blijven, onderzoek dan eens hoe het gesteld is met uw bidden.

Kwalijk bidden! De oprechtheid in het gebed wordt gemist. Je bidt om bekering en je wilt het niet eens hebben. Je bidt en wilt de zonde aan de hand houden. Hebzuchtige, ik-gerichte en rechthebbende gebeden. Lippentaal zonder hart. Geesteloos en gedachteeloos bidden, sleurgeden. De vorm en de woorden zijn er wel, maar de Alwetende ziet het hart aan!

Het kwalijke van het bidden ligt ook in het doel van hun gebed. Opdat! Ze zijn doorbrengers van de weldaden

van God. In uw wellusten. Dit woord betekent: de begeerten van ons vlees in de ruimste zin van het woord. Opdat gij daarmee uw kwade begeerlijkheden zoudt mogen voldoen en voeden (kanttekening).

Ze vragen God alleen om dingen tot hun gemakzucht, hun genot, hun wereldse begeerten. Ze hebben een hele verlanglijst. Opdat mijn wil geschiede! De vermanende woorden van Jakobus mogen dienen om mij met al mijn kwalijk bidden aan de troon van de genade te doen buigen: Heere, leer mij bidden!

De rechte bidder

Het kwalijk bidden staat tegenover het rechte bidden. Dat bidden noemt Jakobus: 'Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel'. Ware bidders zitten op de leerschool van het gebed. Het is een aanroepen door de Geest van de enige ware God, in het Woord geopenbaard.

Het gaat gepaard met een diepe indruk van de hoogheid en majesteit van de Heere, waaronder de ziel buigt in ware verootmoediging. Het is een grondig kennen van eigen nood en ellendigheid. Het is een bidden in geest en waarheid. Het gaat gepaard met een afkeer van de zonde. Het gaat om de Gever! Het doel van de ware zuchters is een blijk van Gods gunst. De rechte bidder verliest alle grond voor de verhoring in zichzelf. Hij leert de enige pleitgrond zoeken in Christus en Zijn Borgwerk.

Voor de ware bidder blijft alleen het bidden van Christus over. De biddende Hoge priester van Zijn Kerk. Hij doet hen walgen van hun gebeden vol zelfbedoelen. Maar Hij doet ook verzoening over al hun kwalijk bidden. Daarom wordt het pas echt biddag met een blik op de Borg! Aan de voeten van de enige Voorbidder gebracht, Die bidden leert.

Heeft u zo weleens gebeden? Onderzoek uw gebedsleven voor Gods aangezicht. Het is niet alleen de vraag: waar bidden we om? Maar ook: wat gaan we ermee doen? Je gebed wordt nooit afgewezen omdat je teveel van de Heere vraagt. Daarom: geef het nog maar niet op!

*Opent uwe mond,
Eist van Mij vrijmoedig,
Op Mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.*

Werkendam,

ds. M. Karens

Kwalijk bidden! De oprechtheid in het gebed wordt gemist. Je bidt om bekering en je wilt het niet eens hebben.

Voorbede voor de overheid

Ten aanzien van homoseksualiteit heeft zich in de westerse wereld in korte tijd niet minder dan een revolutie voltrokken. Een halve eeuw geleden was homoseksueel verkeer met personen beneden de 21 jaar in ons land nog strafbaar. Thans houdt de politiek zich bezig met de vraag hoe men degenen die homoseksueel gedrag veroordelen, zo gauw mogelijk op andere gedachten kan brengen.

Daarbij zal duidelijk zijn dat het hier niet gaat om een ondergeschikt punt. God schiep de mens als man en vrouw (Gen. 1:27). Opvattingen over homoseksualiteit hebben heel direct te maken met Gods scheppingsorde. Dat bleek ook toen in het kader van de homo-emancipatie het huwelijk werd opengesteld voor mensen van hetzelfde geslacht. Een dergelijk homohuwelijk zou twee generaties terug nog als iets absurds zijn beschouwd. Door mensen die bij de Bijbel wilden leven, maar ook door velen die helaas daarvan vervreemd waren.

Inmiddels geldt homoseksualiteit als iets normaals. Homoseksueel gedrag behoort zo langzamerhand tot de rechten van de mens. Wee degene die daar in afkeurende zin iets van durft te zeggen. De Nederlandse regering rekent het zelfs tot haar taak om deze nieuwverworven inzichten over heel de wereld uit te dragen. Met name in moslimlanden, maar ook onder Afrikaanse christenen leven immers nog allerlei vooroordelen over homoseksualiteit, waarvan men vindt dat die in deze tijd echt niet meer kunnen. Nu is het wel zo dat we niet alle veroordelende standpunten over homoseksualiteit die waar dan ook verkondigd worden, voor onze rekening willen nemen. En dat geldt tevens voor de wijze waarop men zich gedraagt ten opzichte van de homoseksuele medemens. Die valt immers niet buiten het universele gebod van de naastenliefde.

De droevige gevolgen van de zondeval komen in heel het mensenleven openbaar. Ook in homoseksuele gevoelens en gedragingen. Maar die

vormen bepaald niet de enige zonde op seksueel gebied, zoals het zevende gebod slechts één van de Tien Gebooden is.

Zendingen

Uit recent onderzoek bleek dat de acceptatie van homoseksualiteit in Nederland al ver gevorderd is.

Alleen moslims en orthodoxe christenen lopen nog wat achter. Daar is altijd nog een hele groep mensen die daar niet in mee gaat. Volgens veel politici, in en buiten het regeringskamp, kan dat toch eigenlijk niet getolereerd worden.

Vandaar dat zij zendingen op pad willen sturen - homoambassadeurs - om de nieuwe inzichten inzake de homo-emancipatie te verbreiden. Dat is althans een voorstel van het Kamerlid Yücel, zelf van Turkse afkomst. Ongetwijfeld weet zij uit eigen ervaring dat er in moslimkring veel verzet is tegen de homo-emancipatie. Maar ook onder bepaalde groepen christenen is van overheidswege nog heel wat zending te bedrijven.

Dat dit plan door minister Bussemaker in grote lijnen werd overgenomen - deze week wordt hierover in de Kamer gedebatteerd - is wel typerend voor de situatie. Daarbij wordt met name gedacht aan het onderwijs. Kerken blijven voorlopig nog buiten schot.

Weliswaar is er vrijheid van onderwijs, maar de overheid bemoeit zich meer en meer met de gang van zaken op de scholen, ook als dat de identiteit betreft. De vrijheid van gods-

dienst wordt evenmin als een geldig argument gezien om de overheid hier halt te laten houden.

Bespreekbaar

Uiteraard begint men voorzichtig. Die homoambassadeurs zouden uit eigen kring moeten komen. Verlichte moslims en gereformeerden die het ook ten aanzien van homoseksualiteit allemaal wat ruimer zijn gaan zien. Wat de gereformeerden betreft zal het waarschijnlijk niet zo heel moeilijk zijn om die te vinden. Ook op dit punt zie je de laatste jaren moderne opvattingen de brede gereformeerde gezindte binnen trekken.

Die homoambassadeurs moeten de zaken bespreekbaar maken. Wat wil men daarmee zeggen? Er is uiteraard niets op tegen om eens een keer - in welk verband dan ook - te spreken over Bijbel en homoseksualiteit. Dan zal duidelijk worden dat er in de Bijbel geen tekst te vinden is die homoseksuele relaties goedkeurt. Wel het tegendeel.

Maar men wil natuurlijk aansturen op een relativisering van de standpunten. In de trant van: 'Wat de Bijbel zegt over homoseksualiteit is eigenlijk wel tijdgebonden. Christenen denken nu eenmaal verschillend over homoseksualiteit. Je moet je eigen standpunt niet aan anderen opdringen. Je mag een ander niet veroordelen, maar je moet voor zijn keuze respect hebben'. Er is alle reden om voor een dergelijke relativiserende aanpak beducht te zijn. In de Bijbel worden we opgeroepen om voorbede te doen voor de overheid, 'opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid' (1 Tim. 2:2). Ook voor een overheid die van godzaligheid en eerbaarheid niet meer wil weten, moet voorbede gedaan worden. Zeker ook op de biddag. Opdat zij zou mogen terugkeren van haar heilloze wegen.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

In de Bijbel worden we opgeroepen om voorbede te doen voor de overheid.

Is er zonde?

In het Schatboek, waarin we een van de opstellers van de Heidelbergse Catechismus, Ursinus, zijn uitleg (via zijn leerling Pareus) horen geven van dit leer- en troostboek van de kerk, worden een aantal hoofdthema's uit de geloofsleer behandeld. Zo komt het woordje 'zonde' aan de orde. Later in dit boek onderwerpen als de Middelaar en de rechtvaardigmaking. We kennen deze thema's van de catechisatie en met name door de catechismusprediking.

Met het Schatboek hebben we een eerste uitleg na het verschijnen van het troostboekje. Het is zo puur! Zeker kost het enige gewenning om het te lezen. Het kan zelfs in eerste instantie wat droog en afstandelijk overkomen. Het zou echter jammer zijn, wanneer we door zo'n indruk deze schat weer zouden sluiten. Eeuwenlang hebben predikanten deze schat als basis voor de prediking gehad. In onze gemeenten begeren we nog steeds op dit fundament te staan.

We willen proberen een aantal van deze onderwerpen wat samenvattend en soms voorzien van een korte toelichting weer te geven. We hopen dat deze artikelenreeks ertoe mag bijdragen dat lezers zo'n oud werk gaan kauwen en het sap en merg gaan proeven.

Als het gaat over het woordje 'zonde' is het van belang dat het Schatboek duidelijk onderscheid maakt tussen zonden en ellende. Zo leest u dat ook in de Catechismus: 'hoe groot mijn zonden en ellende zijn'. Het woord ellende reikt verder dan het woord 'zonde'. Het behelst niet alleen het kwaad dat ons voor God schuldig maakt, namelijk de zonde, maar ook het kwaad van de straf op de zonde. De 'ellende' is de diep ellendige toestand (dit woord gebruikt het Schatboek, wij zeggen nu voor de duidelijkheid: ellendestaat) van de mens na de val, die bestaat in twee zeer grote kwaden:

- De menselijke natuur is boos en van God afgekeerd, en met ontel-

bare zonden besmet.

- Ze is vanwege deze boosheid en zonden door God verworpen en schuldig aan de eeuwige vervloeking.

Op het woord 'zonde' gaat het Schatboek nu afzonderlijk en uitvoerig in. Vijf vragen worden uitgewerkt: 1) is er zonde en waaruit blijkt dat in ons zonde is; 2) wat is zonde; 3) hoe veelvuldig is de zonde; 4) wat zijn de oorzaken van de zonde en 5) wat zijn de gevolgen van de zonde.

Ons geweten overtuigt ons ook van zonde. Dat is zelfs zo bij diegenen die Gods Woord en wet nooit hebben gehoord (Rom. 1:19 en 2:14-15). Als wij dit weten, hebben we reden ons te verootmoedigen en te bekeren.

Is er zonde?

Zouden wij deze vraag stellen? Ik denk dat wij er zo gemakkelijk vanuit gaan dat er zonde is. Het diepgravende van onze vaders blijkt hier uit het stellen van deze vraag! Het antwoord wordt allereerst gehaald uit Gods getuigenis. Men moet God ge-

loven, Die dit als Hartenkenner ernstig verzekert. Verschillende Schriftplaatsen worden opgesomd. Hebben wij zo weleens een Schriftplaats in ons hart gekregen dat we op de vraag "is er zonde" bevindelijk 'ja' hebben moeten antwoorden?

Uit de wet Gods wordt de zonde volkomen gekend. Zo lezen we dat ook in het antwoord op vraag 2 van de catechismus. Ons geweten overtuigt ons ook van zonde. Dat is zelfs zo bij diegenen die Gods Woord en wet nooit hebben gehoord (Rom. 1:19 en 2:14-15). De straffen en de dood, ja de graven, zijn evenzovele getuigen van de zonde. God is immers rechtvaardig? Hij legt geen straffen op dan alleen om de zonde.

Als wij dit weten, hebben we reden ons te verootmoedigen en te bekeren. Er zijn ook mensen die zeggen dat ze geen zonden (meer) hebben. Dit is zo onschriftuurlijk. Ze maken zich immers nog dikwijls schuldig aan veel dingen die in strijd zijn met de wet Gods. Alleen al uit het feit dat zij nog steeds ziek worden en ook moeten sterven, blijkt dat van zondeloosheid geen sprake is.

Dat, zoals sommigen zeggen, het Evangelie ook verklaart dat wij zondaars zijn, wil het Schatboek niet geheel ontkennen. Maar het is niet de hoofdzaak van het Evangelie. Het Evangelie bouwt voort op de grondslag van de wet. Nadat wij door de wet overtuigd zijn van de zonde, maakt het Evangelie de gevolgtrekking dat onze gerechtigheid buiten onszelf in Christus gezocht moet worden. Het uitdrukkelijk leren wat de zonde en hoe menigerlei de zonde is, hoort bij de wet.

Wij kennen dus de zonde:

- 1) Uit Gods getuigenis;
- 2) Uit de wet Gods, in beginsel en in het bijzonder;
- 3) Uit het Evangelie, minder in beginsel en in het algemeen;
- 4) Uit het gevoelen van het geweten;
- 5) Uit de straffen die de rechtvaardige God niet oplegt, dan alleen vanwege de zonde.

Hebben wij door wederbarende genade geleerd dat er zonde is? Is er in de weg van ontdekking door de wet plaats gekomen voor het zoeken van de gerechtigheid buiten onszelf in Christus? Deze eerste vraag geeft reeds genoeg stof tot overdenking!

We hopen de volgende keer stil te staan bij de tweede vraag: wat de zonde is.

KINDERGEBED VOOR ELKE MORGEN

*Op school in Leiderdorp leerde juf Reijerkerk, overleden in 1999,
dit lied aan al haar leerlingen:*

“In mijn bedje, warm en zacht,
Slaap ik rustig deze nacht.
En nu ik weer op mag staan,
Vraag ik Heer”, wil met mij gaan.

Geef dat ik op deze dag,
Heel veel aan U denken mag.
Leer mij leven zo ‘t behoort,
Leid mij door Uw Geest en Woord.”

(Melodie: Ik ga slapen, ik ben moe)

Nood in de bouw...!

Inmiddels is het zevende jaar van de economische crisis ingegaan en we weten niet hoelang het nóg zal duren.

Voorzichtige tekenen van herstel doen zich vooral voor in de woningbouw, maar in de utiliteitsbouw is nog weinig optimisme en overheerst de gedachte dat de hele bouwcultuur toe is aan een grondige heroriëntatie. Met de grote leegstand van gebouwen is dit niet verwonderlijk, in Nederland staat totaal ongeveer 12,5 miljoen m² vloeroppervlakte leeg...

Maar alle beschouwing daargelaten, iedere dag wordt er in de bouwsector ook nog gezocht, geworsteld, gebeden! Nee, niet direct om economisch herstel, maar of de Heere wil zorgen voor het dagelijks brood,

of Hij wil voorzien in het tijdelijke leven zoals Hij beloofd heeft “Werp uw zorg op den HEERE, en Hij zal u onderhouden;”

Wat kan het beproefd worden, als het ene na het andere project stagneert en pogingen om weer werk te krijgen keer op keer mislukken; als schuldeisers gaan dreigen en de inkomsten juist minder worden....Dit is voor velen – ook onder ons - een harde werkelijkheid! Een dagelijkse spanning. Wat kunnen daar de bestrijdingen van satan bijkomen: ‘Waar is God, op Wien gij bouwdet, en aan Wien g’ uw zaak vertrouwdet?’ Maar ook de verdachtmakingen van die trouwe God alsof we ergens recht op zouden hebben. En dan ook nog onverenigd te zijn met Zijn wijze wegen...Ja, dan kan innerlijk en uiterlijk het water tot aan de lippen komen. Nood! ‘Geef ons heden ons dagelijks brood...’, moeten

we (weer) leren bidden, van biddag tot dankdag, van maart tot november 2015, elke dag opnieuw. Tot de God van Elía.

O, wat een wonder als dan de Heere in die omstandigheden eens spreekt: ‘Vreest niet! Geloof alleenlijk!’ Vreest niet, want Ik zal de blinden leiden door een weg die zij niet geweten hebben, ook in deze zorgvolle tijden. Vreest niet, u die gelooft dat de God van Elía leeft en zorgt! Altijd weer door de onmogelijkheden.

*“Ik steun op God, mijn Toeverlaat;
Dies heb ik niets te vrezen.
Wie God vertrouwt, dien deert geen kwaad;
Uw tent zal veilig wezen;”*

Psalm 91:5a

Een van de bouwlieden

Het gebed voor onze zieken

De voorbeden voor de zieken hebben al eeuwen lang een vaste plaats in het gebed tijdens de kerkdienst op zondag. De voorbeden dienen, als het goed ligt, een vervolg te krijgen in het gebed voor de zieken in ons huisgezin, maar ook in het persoonlijk gebed in de binnenkamer.

Het vragen van voorbede heeft ook tot doel dat de gebeden van de zieken door anderen vermenigvuldigd worden. Op het noodgeschrei kan en wil God nog wonderen doen. Wonderen in die zin dat de weg van de ziekte leidt tot bekering, maar ook dat de Heere middelen wil zegenen. Hij kan ook daarin geven boven bidden en denken.

Voorbede

Vol verwondering hoor je ouderen en jongeren soms spreken over de resultaten die gebedsgenezers bereiken in hun bijeenkomsten. Men vertelt verhalen over zieken die genezen zijn tijdens dergelijke bijeenkomsten. De boodschap die er nogal eens in doorklinkt, is dat we eigenlijk ook behoefte hebben aan zulke bijeenkomsten.

Op de vraag hoe men dan denkt over de wekelijkse voorbede in de kerk voor de zieken, volgt veelal een stilzwijgen. De voorbede is toch geen formaliteit,

De gelovige belijdt dat God ziekte en gezondheid ten beste keert. Het gebed smeekt om genade van Gods Geest om onze ellendigheid recht te erkennen, en geduldig Gods kastijdingen te verdragen.

geen lege gewoonte geworden? De namen bij de voorbede klinken niet om ons op de hoogte te stellen van het wel en wee van gemeenteleden. Het dient om met de voorganger mee te smeken en de nood ook mee te dragen in de gebeden in onze huizen. Hoewel er geen gebed verhoord kan worden om wie wij zijn, kan en wil de Heere op het gebed nog wonderen werken. De Heere doet ook op de voorbede in de kerk nog wonderen. Laat dat ons toch in de nood steeds meer naar de troon van Gods genade drijven.

Gebed in het huis van de zieken

De zieke zal, als het goed is, de nood van zijn zieke lichaam of geest de Heere bij de voortduur voorleggen. Hij heeft daarin in de eerste plaats zelf een verantwoordelijkheid ten opzichte van de Heere. Daarnaast zegt Gods Woord: 'Is iemand krank onder u? Dat hij tot zich roepe de ouderlingen der gemeente, en dat zij over hem bidden (...) en het gebed des geloofs zal den zieke behouden (...) Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel' (Jak. 5:14-16).

De inhoud van persoonlijke en ambtelijke gebeden ligt heel teer. Maar wat leven er aan de andere kant ook een vragen. Wat mag ik de Heere vragen? Hoe moet ik het vragen? Moet ik blijven bidden om genezing? Vragen waarover de kerk in de zestiende eeuw, de eeuw van de Reformatie, al heeft geprobeerd leiding te geven. Achterin ons Psalmboek treffen we daarvan nog de vruchten aan in twee gebeden voor de zieken. Beide gebeden 'voor krankten en aangevochten mensen' stonden al in het eerste Psalmboek van Datheen dat in 1566 in Heidelberg werd gedrukt. De volgorde van de gebeden was echter omgekeerd. Het gebed dat in ons Psalmboek als eerste staat, stond bij Datheen op de tweede plaats.

De inhoud van het gebed

Onze vaders leren ons de Schrift na te bidden. In de kantlijn van het eerste gebed in ons Bijbeltje staan bij Datheen zo'n dertig tekstverwijzingen.

Het gebed belijdt de totale afhankelijkheid van de Heere. Wij zijn het niet waardig gelet op wie wij zijn dat we tot God roepen, noch dat Hij ons hoort. Wij hebben tienduizend maal erger verdiend. De gelovige belijdt dat God ziekte en gezondheid ten beste keert. Het gebed smeekt om genade van Gods Geest om onze ellendigheid recht te erkennen en geduldig Gods kastijdingen te verdragen. Ze zijn geen tekenen van Gods toorn, maar voor de gelovigen tekenen van Vaderlijke liefde jegens ons, opdat wij niet met de wereld veroordeeld worden. Men bidt om vermeerdering van het geloof door de Heilige Geest, opdat men Christus hoe langer hoe meer ingelijfd wordt.

Het gebed richt zich dus in de eerste plaats op geestelijke vruchten vanuit het ziekzijn. Wat zou dat in ons gebed als zieke en ons gebed voor de zieken ook zo moeten zijn. God brengt geen ziekte uit lust tot plagen, maar zoekt daarin ons behoud. Ziekten zijn het gevolg van onze zonden.

Onze vaders leren ook bidden om verlichting van ons kruis, naar hetgeen onze zwakheid kan verdragen. Daarin spreken ze uit dat ze zich onderwerpen aan Gods wil, hetzij dat God ons laat in de aardse tabernakel of tot het eeuwige leven neemt. Ze spreken het gelovige verlangen uit om het zwakke vlees te verlaten. Daarin hebben zij nodig te gevoelen de zalige troost van de vergeving der zonden en van de rechtvaardigmaking van Christus. Tegen de aanvechtingen van de satan kan dat schild alleen overwinnen.

Het gebed spreekt dus om te mogen buigen en bukken onder Gods wil en van het verlangen niet om in de eerste plaats beter te worden, maar om bij God te zijn.

Onze vaders weten ook van de schrik van de dood in het leven van Gods kinderen. Zij bidden daarin voor: 'Wapen ons met geloof en hoop, opdat wij niet te schande worden door enige schrik des doods; en als onze lichamelijke ogen duister worden, dat alsdan de ogen des geestes op U zien. En als Gij ons het gebruik der tong benomen zult hebben, dat alsdan het hart niet ophoude U aan te roepen. O Heere, wij bevelen onze zielen in Uw handen; wil ons in onze laatste nood niet verlaten, en dat om Christus' wil alleen'.

Barendrecht,

ds. L. Terlouw

Verkiezingen, ook voor het Waterschap

Op weg naar 18 maart...

Op 18 maart 2015 worden er twee verkiezingen op één dag gehouden, namelijk voor de Provinciale Staten en voor de waterschappen. U moet dus voor beide verkiezingen uw stempas meenemen. Waar gaat het over in het waterschap?

De ontwikkelingen die te maken hebben met waterbeheer kunnen niet los gezien worden van de Bijbelse boodschap. Al in het tweede hoofdstuk van Genesis geeft de Heere God aan de mens de opdracht om de hof te bouwen en te bewaren. Binnen deze opdracht heeft het waterschap haar eigen taak.

Waterschappen behoren tot de oudste structuren van het Nederlandse staatsbestel. Het eerste officiële waterschap was het Hoogheemraadschap van Rijnland, dat in 1255 werd ingesteld door graaf Willem II van Holland. Al eerder werkten dorpen en buurtschappen samen om de waterhuishouding te regelen. De oudste samenwerking vond plaats in Utrecht omstreeks 1122, toen twintig buurtschappen samenwerkten voor een afdamming van de Kromme Rijn onder Wijk bij Duurstede. In 1323 werd deze samenwerking het Hoogheemraadschap van den Lekdijk Bovendams.

Waterschappen vormen letterlijk de basis van het poldermodel. Van oudsher hebben waterschappen de taak namens de bewoners van een bepaald gebied de waterhuishouding te regelen. In polders is dat in eerste instantie de zorg voor de waterstand. Weliswaar hebben gemalen vrijwel overal de taak van de windmolen overgenomen, maar nog altijd blijft het land niet vanzelf droog. Het buiten houden van water en het afvoeren van overtollig water is van oudsher een algemeen belang, waarbij polderbewoners genoodzaakt waren samen te werken. Uit die noodzakelijke samenwerking zijn de waterschappen ontstaan. In de Grondwet van 1848 is de taak van waterbeheer bij de waterschappen neergelegd. Het bestuur van een waterschap be-

staat uit een dijkgraaf, een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het waterschap vertegenwoordigt inwoners van de desbetreffende regio. Maar ook de bedrijven die in dit gebied gevestigd zijn. Het bestuur van het waterschap wordt voor een groot deel direct gekozen door de burgers. Daarnaast worden er ook bestuursleden benoemd door de Kamer van Koophandel en landbouw- en natuurorganisaties.

De taken van het waterschap hebben alles te maken met water en waterbeheer. De kwaliteit van het water moet goed zijn zodat de boeren het kunnen gebruiken voor hun gewas en vee. Dat water is pas goed als er ook sprake is van een goede natuurontwikkeling. Daarnaast is het waterschap ook verantwoordelijk voor het zuiveren van het water. In innovatieve rioolwaterzuiveringen wordt ons afvalwater gezuiverd zodat het kan worden geloosd in de rivier. Met een slimme aanpak wordt er nagedacht over het terugwinnen van energie uit deze zuiveringen.

Sommige waterschappen zijn ook verantwoordelijk voor een aantal wegen waarbij wij als SGP met name aandacht vragen voor veilige schoolfietsroutes. Een van onze meest belangrijke taken is onze verantwoordelijkheid voor de waterkeringen en dijken. Een taak waar we moeten zorgen voor de veiligheid van onze burgers maar ook voor een kerncentrale die achter de dijk ligt. Wat is de juiste hoogte als we letten op de stijgende zeespiegel?

Ook voor het werk van de waterschappen is het goed om na te denken over Bijbels rentmeesterschap. Waar ligt onze balans in de woorden bouwen en bewaren uit Genesis? Zijn wij soms niet teveel gedreven door alleen maar de economische belangen? Is de regelgeving die ons wordt opgelegd door Europa onze norm? Of mogen wij hogerop zien en zien wij 'bewaren' als een belangrijke taak die de Heere op onze schouders legt? Wat voor een belang hechten wij aan een Bijbels rentmeesterschap?

Hoe dient de pelgrim uit het Nieuwe Testament de opdracht van rentmeesterschap in te vullen? Als we nadenken over Bijbels rentmeesterschap kunnen we niet om de woorden van Paulus heen in Romeinen 8. Hij beschrijft een drietal redenen van troost voor de lijdende kerk. De eerste reden staat in vers 18: 'het lijden weegt niet op tegen de heerlijkheid die geopenbaard zal worden'. De tweede reden is het 20e vers waarvan de 57e kanttekening zegt: 'het zal ten uiterste dagen verlost worden van het dienen van de kwade mens'. De derde reden van troost hangt samen met de schepping die in haar geheel als in barensood is. Van Gods schepping, waarvan mocht klinken 'zeer goed', staat nu dat de complete schepping moet zuchten. De mens vond dat hij de schepping zelf wel kon bouwen en bewaren. Paulus mocht de verlossing van deze zuchtende schepping zien. Hij had reeds de eersteling als een bewijs daarvan ontvangen. Hoe vertolken wij deze Bijbelse uitleg in 2015?

Wij vragen u met nadruk om te gaan stemmen! Ook voor het waterschap. Zes jaar geleden, in 2008, was de opkomst minder dan 25%. Nu worden de verkiezingen voor de waterschappen gecombineerd met de verkiezingen voor Provinciale Staten. Het verhogen van de opkomst is de achterliggende reden. Wij roepen u op om geen stem verloren te laten gaan. Dat geldt met name ook voor onze jongeren vanaf 18 jaar, die voor de eerste keer mogen stemmen. Een hogere opkomst kan voor het aantal SGP-zetels immers nadelig uitpakken.

SGP-waterschapbestuurders

Waterschappen behoren tot de oudste structuren van het Nederlandse staatsbestel.

In goede orde

Ingezonden door het
Deputaatschap Kerkelijke dienstverlening

Door de Generale Synode is diverse malen gesproken over de nood die bij gemeenteleden ontstaat door seksueel misbruik in kerkelijke en/of pastorale relaties. Daarom heeft zij het Deputaatschap Kerkelijke Dienstverlening gevraagd een commissie op te richten om kerkenraden te ondersteunen in het zo zorgvuldig mogelijk omgaan met deze ingrijpende en ingewikkelde situaties. Inmiddels is deze commissie gevormd. Zij hoopt per 1 april 2015 met haar werkzaamheden te beginnen.

De taken van de commissie zijn: adviseren, voorlichten en voorstellen van preventieve maatregelen rond seksueel misbruik in kerkelijke en/of pastorale gezagsrelaties. De commissie kan ingeschakeld worden als er een melding is van (het vermoeden van) seksueel misbruik door bijvoorbeeld een ambtsdrager, een leidinggevende van een vereniging of een koster. De commissie zal na onderzoek de kerkenraad advies geven over hoe te handelen. Het is hierna

aan de kerkenraad hoe met dit advies naar eigen ambtelijke verantwoordelijkheid wordt omgegaan.

De commissie bestaat uit leden (m/v) van de Gereformeerde Gemeenten die samen ambtelijke ervaring, juridische deskundigheid en een achtergrond in de hulpverlening bij elkaar brengen. De volgende personen maken er deel van uit:

- ds. F. Mulder (voorzitter), predikant Geref. Gemeente te Rhenen, voorheen werkzaam als jurist;
- ds. J. IJsselstein (tweede voorzitter), predikant Geref. Gemeente Kampen, voorheen werkzaam als psychiater;
- mevrouw Mr. Dr. C.M. van Esch (secretaris), als jurist werkzaam bij het NIFP, plaatsvervangend rechter en docent Strafrecht aan de Universiteit van Leiden;
- drs. P. Eikelboom, ouderling, voorheen werkzaam als psycholoog-psychotherapeut;
- mevrouw G.J. Groeneveld, relatien en gezinstherapeut bij Eleos;
- drs. A. van Wolfswinkel, werkzaam

als huisarts, vertrouwensarts
Commissie Vakantieweken.

De commissie is in de uitvoering van haar taken onafhankelijk.

Het postadres van de commissie is:
Commissie van Advies
p/a mevrouw Mr. Dr. C.M. van Esch, secretaris
Jacques Dutilhweg 697
3065 JH Rotterdam

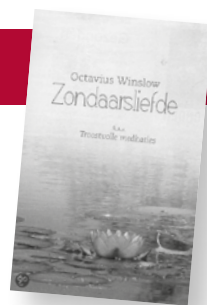
We beseffen als deputaatschap dat het leed rond seksueel misbruik in kerkelijke/pastorale gezagsrelaties groot is en diep ingrijpt in de levens van betrokkenen en van degenen die om hen heen staan. We hopen dat deze commissie mag bijdragen aan het voorkómen van misbruik, het bevorderen van de juiste omgang ermee door kerkenraden wanneer misbruik zich onverhoopt voordoet, en het herstel van beschadigde levens.

We spreken de wens uit dat deze commissie vertrouwen binnen ons kerkverband verwerft en dat haar werkzaamheden tot eer van de Heere en tot heil van de gemeenten en (doop)leden zijn.

Deputaatschap Kerkelijke
Dienstverlening,

Ds. F. Mulder, voorzitter
L.W. Both, secretaris

BOEKENNIEUWS

**"Zondaarsliefde", Octavius Winslow;
uitg. De Banier, Apeldoorn;
ISBN 978 90 336 34260;
128 blz.; € 9,95.**

De bekende predikant Octavius Winslow (1808-1878) is de schrijver van dertig korte meditaties die uitgegeven zijn in een klein, handzaam boekje met de titel "Zondaarsliefde". De auteur noemt deze overdenkingen 'een zwakke echo van de woorden waarmee God Zijn kinderen troost en onderwijst op hun levensweg'.

Over een veelheid van onderwerpen wordt gemediteerd. Enkele thema's zijn: De Heere neemt het voor de Zijnen op, Twijfel aan Gods liefde, Geduldig onrecht verdragen, Jezus in de ziekenkamer, De weldadigheid uwer jeugd, enz. Het valt op dat de schrijver in zijn stukjes veel Bijbelteksten aanhaalt om zijn raadgeving en vermaning te onderbouwen. Soms moest de vertaler vanwege een verschil in de Engelse Bijbeltekst (King James Version) en de Statenvertaling dit vermelden om de inhoud begrijpelijk te

houden. Sommige meditaties sluiten af met enkele gebedsregels.

Bij het lezen merk je dat Winslow een bewogen dienaar is met liefde tot Christus en liefde tot het behoud van zondaren. Steeds wijst hij van de mens af en spoort hij aan om op God en Christus te zien. 'Er is maar één heuvel waarheen u kunt vluchten voor de toorn van God. Dat is Golgotha!'

Verder valt op dat Winslow zich sterk richt op het geestelijke leven van Gods kinderen: 'Richt uw geloofsoog daarom niet op uzelf, maar op God; niet op uw levensvragen, maar op Zijn wijsheid; niet op moeilijkheden, maar op Zijn kracht; niet op uw gebrek, maar op Zijn rijkdom; niet op uw onwaardigheid en ondankbaarheid, maar op Zijn grote liefde, Zijn genade en de onuitputtelijke verdiensten die Christus Jezus heeft verworven'.

Moerkapelle,

ds. W. Harinck

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen

Te Den Haag i.c.m. Scheveningen,
ds. R.A.M. Visser te Terneuzen;
Te Hoofddorp,
ds. J.J. Tanis te Middelburg-Zuid;
Te Nieuwerkerk ZLD,
ds. K. Boeder te Terwolde-de Vecht;
Te Rock Valley (USA),
ds. A.H. Verhoef te St. Catharines;
Te Sint Annaland,
ds. M. Karens te Werkendam;
Te Aagtekerke,
ds. S. Maljaars te Middelharnis;
Te Veen, ds. E. Bakker te Scherpenisse.

Bedankt

Voor Carterton (Nieuw Zeeland),
ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 16 JANUARI 2015 TE ZEIST

Namens de roepende kerk van Houten opent de consulent ds. J.J. van Ekeveld de vergadering op de gebruikelijke wijze. De tijdelijk preses memoreert dat de gemeente Houten op 23 november 2014 haar 25-jarig bestaan herdacht. Ouderling J.H. Doeven mocht op dezelfde datum 25 jaar als ouderling dienen. In Zeist mocht ouderling C. Meijer 25 jaar ambtsdrager zijn en diaken R. Seldenrijk 30 jaar.

In Roodepoort (ZA) is overleden oud-ouderling J. Tijssen. Hij mocht de gemeente van Opheusden dienen van 1957-1970. Ds. J.J. van Ekeveld is bij toerbeurt preses.

Bij de verkiezing van afgevaardigden naar de PS Noord-West op 30 april 2015 worden gekozen: de predikanten J.J. van Ekeveld; G.M. de Leeuw; P. Mulder en W. Visscher en de ouderlingen: J.A. Cromwijk; J.H. Doeven; J.H. Mauritz en J.A. van de Poel.

Het voorstel consulentschappen wordt overgenomen. Ds. J.J. van Ekeveld wordt consulent van Woerden; ds. G.M. de Leeuw van Nieuwer ter Aa. Ds. P. Mulder blijft consulent van Utrecht.

In de vacature van catecheet voor mensen met een handicap wordt ouderling

A. Hoogerwerf uit Zeist benoemd.

Van het jaarrapport van de Raad van Advies van Sirjon wordt met waardering kennisgenomen. Diaken E. van den Born uit Geldermalsen wordt herbenoemd namens onze classis.

De jaarrapportage van de classicale commissie "Leidsche Rijn" over 2014 wordt besproken. De verschillende activiteiten mochten in het achterliggende jaar voortgang vinden. De classis is de vele vrijwilligers erkentelijk voor hun inzet. Daarbij wordt ook genoemd het werk van broeder C. van Haften.

Vastgesteld wordt dat er inmiddels 12 jaar gewerkt is vanuit het gebouw De Hoeksteen.

Het werk is niet zonder zegen gebleven. De classicale commissie heeft met de werkgroep nagedacht over de toekomst. Nagegaan zal worden hoe in Parkwijk en mogelijk ook in Terwijde uitbreiding van het kinderwerk en mogelijk ook het werk onder volwassenen ter hand genomen kan worden. Er is een principe-besluit om naast de coördinator uit te zien naar een *veldwerker*.

Het Deputaatschap voor Evangelisatie is bereid om evangelist G. Baan, voor 1 à 2 dagen per week beschikbaar te stellen in het kader van de uitbreiding. De commissie is daar verblijd mee. Het gevolg is wel dat de classis voor de inzet van de evangelist/toeruster financieel zal moeten bijdragen aan het deputaatschap. Deze kosten vallen niet binnen de ruimte van de huidige begroting. De commissie denkt een deel van deze kosten te kunnen dekken door lokale activiteiten (bv. voorjaarsmarkt of actie). Een extra bijdrage vanuit de classisgemeenten is nodig. De classis stemt in met de voorstellen. De preses is van mening dat het om een haalbare bijdrage gaat voor een belangrijk doel waar we als classis gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn. Bovenal is dit werk een zaak van gebed.

De ouderlingen J. H. Doeven (Houten) en M.A.P. Voorbergen (Woerden) hebben de commissie verlaten. In hun plaats benoemt de classis Oud. J. Bulsink (Geldermalsen) en H. Zaaier (Opheusden).

De preses stelt het verslag van de Commissie Buitenlandse Kerken 2014 aan de

orde. Er is rapportage over de gemeenten Randburg (ZA) en Carterton (NZ). In Randburg is kerkvisitatie gehouden. Er is momenteel slechts één ouderling. Uitgezien wordt naar een tweede ouderling.

In Carterton (NZ) wordt het gemis gevoeld van een eigen predikant. Ds. A.T. Vergunst en zijn echtgenote verbleven vanwege zorgelijke familieomstandigheden vaker en voor langere tijd in Nieuw-Zeeland. Kerkenraad en gemeente onderhouden goed contact met de Free Presbyterian Church. Door evangelist Van Rijn, die parttime door de gemeente is vrijgesteld, is in Carterton en omgeving getrouw gearbeid. Op 2 november 2014 herdacht de gemeente haar 40-jarig bestaan. Gods trouwe zorg is in al die jaren ervaren.

De Classicale Commissie heeft vergaderd met het Deputaatschap Buitenlandse Kerken. De huidige samenwerking is geëvalueerd. Naar de mening van het deputaatschap vraagt de huidige werkwijze te veel afstemming. De werkwijze is enigszins bijgesteld. De classis stemt hiermee in. Naar aanleiding van een schrijven van de CGO wordt besloten om op dinsdag 28 mei een ambtsdragersbijeenkomst te houden. Ds. P. Mulder toont zich bereid om de lezing te verzorgen over 'Zorgvuldig ambtelijk handelen'.

De volgende classisvergadering zal gehouden worden op 10 april 2015 (alleen als er punten zijn). Roepende kerk is de gemeente Mijdrecht.

Ds. G.M. de Leeuw eindigt de vergadering op de gebruikelijke wijze.

J.H. Mauritz, scriba

■ ANNULERING PREEKBEURTEN DS. A.A. BRUGGE

Op woensdag 8 april hoop ik afscheid te nemen van de Geref. Gemeente te Ede. We hopen als gezin te verhuizen naar Canada. In verband hiermee komen alle gemaakte afspraken na 8 april te vervallen. Voor een drietal zondagen, die in de tweede helft van dit jaar in Nederland worden doorgebracht, zijn inmiddels al derde beurten afgesproken.

Ds. A.A. Brugge

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2014

Pag.314, gemeente **OUDDORP**.

Scriba is nu: E.C.J. Grinwis,
Kelderweg 65, 3253 TC, Ouddorp,
tel.(0187) 684477

e-mail: evertgrinwis@kliksafe.nl

Het regelen van preekbeurten blijft berusten bij A. Jansen, wiens adres enz. eveneens op pag. 314 vermeld is.

■ REGIO-AVOND BOND VAN VROUWENVERENIGINGEN TE NUNSPPEET

Op **dinsdag 17 maart** zal onder leiding van ds. A. Verschuure in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Nunspeet, Brinkersweg 17, een regionale vergadering gehouden worden. Op deze avond zal ds. A. Schot spreken over: "Gekomen om te dienen". Ook belangstellenden zijn hartelijk welkom! De avond begint om half acht.

■ ISRAËLAVOND TE NUNSPPEET

Israëlavond op **zaterdag 14 maart**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Nunspeet. Opening door ds. A. Schot. Presentatie over het werk van het Joodse volk door dhr. J.J. de Jong. Collecte t.b.v. het Deputaatschap voor Israël.

■ ZOEKT U NOG EEN MIDWEEK OF VOLLEDIGE VAKANTIEWEEK?

De Commissie Vakantieweken 50+, uitgaande van de Vrouwenbond van de Gereformeerde Gemeenten, organiseert dit jaar twee weken en een midweek.

Bent u nog redelijk mobiel en voldoende zelfstandig? Wilt u er even tussenuit met een groep ouderen? Dan zijn onze vakantieweken, waarin ontspanning en bezinning elkaar afwisselen, vast iets voor u en bent u van harte welkom! Dit jaar hebben we voor het eerst een midweek georganiseerd. Uw verblijf is dan wat korter en de prijs minder. Deze midweek wordt gehouden van:

13-17 juli in hotel "De Bosrand" te Ede, € 380,-, (eenpersoonskamer toeslag € 20,-).

Wilt u toch liever een volledige week dan zijn daar ook nog plaatsen vrij.

18-25 juli in parkhotel "Hugo de Vries" te Lunteren, € 590,-, (eenpersoonskamer toeslag € 20,-);

15-22 aug. in hotel "Bergse Bossen" te Driebergen, € 590,- (eenpersoonskamer toeslag € 25,-).

Opgave/inlichtingen: www.vakantiewekenvbng.nl. Kies voor 50+ of tel: 0318-552969 (mw. Bussink). U kunt haar ook mailen: cv50.deelnemersadministratie@vrouwenbondgergem.nl

■ ZOMERKAMPENXTRA 2015

Voor deze zomer is weer een aantal vakanties georganiseerd voor jongeren met extra begeleiding. Er zijn nog plaatsen vrij voor de leeftijdscategorie 15-18 jaar en 18-23 jaar.

Voor de vakantie van 27 juli t/m 5 augustus zoeken we nog een enthousiast mannelijk staflid (ong. 25-35 jaar). Een folder is te downloaden via de website van de jbgg-koers, vakantiewekenvbng of Helpende Handen.

Meer informatie is te verkrijgen via e-mail: zomerkampenxtra@jbgg.nl of telefonisch: 033-2863428 of 06-83368333.

■ EXCURSIE VOGG, AFD. OOST IN VOLLENHOVE

Op **zaterdag 7 maart** organiseert de afdeling Oost van de VOGG een excursie naar het orgel in de Grote Kerk te Vollenhove, Kerkplein 4. Aanvang: 14.00 uur. Zie voor meer informatie: www.kerkenmuziek.nl

■ ZANGAVONDEN

Barneveld

Psalmzangavond (met bovenstem) op **zaterdag 14 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Oude Kerk te Barneveld. Opening, meditatie en sluiting door ds. G.M. de Leeuw. Appelwoord door dhr. J. Drost, alg. secretaris van het deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden. Organist: Wijnand Bos. Collecte voor dit deputaatschap.

Hoogeveen

Psalmzangavond op **vrijdag 13 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente, Coevorderstraatweg 50, Noordscheschut, m.m.v. het gemengd koor Belcanto uit Zwolle. Meditatie door evangelist C. van Drunen. Collecte t.b.v. delging schuld op kerkgebouw.

Middelburg

Passie- en paaszangavond op **zaterdag 14 maart**, aanvang: 19.30 uur, in de Ter Hoogkerk, Willem Teellinckstraat 3 in

*"Het ligt niet op onze weg
om onze eigen strijd
te strijden, wanneer wij
verdrukt worden.
Het is het beste deze zaken
aan de Heere over te laten,
Die beloofd heeft
recht te zullen maken
al wat krom is."*

J.C. Philpot

Middelburg, m.m.v. de gemengde zangvereniging Sursum Corda uit Middelburg met organist Maurits Kruis, het gemengd koor Met Hart en Stem uit Terneuzen met organist Frank Koliijn en het kinderkoor Blijde Stemmen uit Middelburg met organist Maurits Kruis.

■ STUDIEDAG VOGG IN DORDRECHT

Op **zaterdag 14 maart** organiseert de VOGG, in samenwerking met het Biblebelt netwerk, een studiedag over 'Reformatie in heden en verleden', in de Julianakerk van de Geref. Gemeente te Dordrecht. Aanvang: 10.30 uur, einde 16.15 uur. Zie voor nadere informatie: www.dutchbiblebelt.org.

Toegangsprijs: € 15,-, incl. consumpties, leden VOGG € 10,-. Betaling: aan het begin van de studiedag. Aanmelden is noodzakelijk via e-mail: info@dutchbiblebelt.org

■ REGIOAVOND STICHTING WINSTUITVERLIES TE APELDOORN

Stichting Winstuitverlies houdt t.g.v. haar vijfjarig bestaan een regiocontactavond op **donderdag 19 maart**.

Het thema is: "Wat is uw of jouw levensverwachting?" en wordt ingeleid door Henk-Jan Koetsier, die zelf ervaring met kanker heeft.

Plaats: zaal van de Geref. Gemeente, Graaf van Lijndenlaan 9, Apeldoorn
Aanvang: 19.45 uur (vanaf 19.15 uur ontvangst met koffie/thee).

Meer info: www.winstuitverlies.nl/activiteiten/ of tel. 0341-250434

KERKDIENSTEN

Vanwege een storing zijn er mogelijk onjuistheden in onderstaande gegevens weergegeven. Voor de meest actuele stand van zaken verwijzen wij u naar www.kerktijden.nl of het RD van donderdag 5 maart 2015.

Bedankt voor uw begrip.

■ ZONDAG 8 MAART 2015

Aagtekerke 09.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Alphen aan den Rijn 10.00 en 15.00 uur stud. H. Brons; Amersfoort 09.30 en 16.30 ds. W. Visscher; Amsterdam 17.30 uur stud. H. Brons; Apeldoorn 15.30 uur ds. J. van Laar; Arnhem 10.00 en 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Bodegraven 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Boskoop 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Breda 15.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Deventer 15.00 uur ds. A. Schreuder; Dirksland 10.00 en 18.00 uur stud. M.H. Schot; Doetinchem 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30(H.A.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 ds. P.G. Heijkamp en 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Enter 09.30 en 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 09.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 09.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 15.30 uur ds. W. Harinck; 's-Gravenpolder 09.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 09.30 uur ds. H. Paul en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 17.00 uur ds. C. Harinck; Hardinxveld-Giessendam 09.30 uur ds. G. Pater en 18.00 uur ds. W.J. Karels;

Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur stud. M.H. Schot; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Hoogvliet 19.15 uur ds. H. Hofman; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 ds. J. IJsselstein en 15.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Kamperland 14.30 uur ds. S.W. Janse; Kapelle-Biezeling 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Klaaswaal 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Lelystad 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 10.00 uur stud. H. van der Heiden en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot; Meeuwen 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Meliskerke 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. W. Silfhout; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 14.30 uur ds. J. Schipper; Nieuwerkerk 9.30 en 15.00 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 14.30 uur ds. C.J. Meeuwe; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Poederrijen 19.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 19.00 uur ds. L. Terlouw; Ridderkerk 9.30 uur ds. W.J. Karels en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30, 14.30 en 18.30 uur ds. C.A.

van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 19.00 uur ds. G. Clements; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Hofman en 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Sint Annaland 14.30 uur ds. J. van Belzen; Slie-drecht 9.30 uur ds. A.T. Huijser en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Utrecht 15.30 uur ds. P. Mulder; Veen 9.30 en 18.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaarding-9.30 en 16.00 uur ds. J. Driessen; Vliissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens en 18.30 uur ds. M. Golverdingen; Westzaan 15.30 uur ds. G. Heijkamp; Yerseke (Oude Boogaert) 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Zoetermeer 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Zwolle 9.30 en 17.00 uur ds. K. Boeder.

■ DINSDAG 10 MAART 2015 BIDDAG

Eindhoven 15.00 en 19.30 uur ds. J. van Rijswijk.

*“Murmureren
stelt de mens beneden
de beesten die vergaan.
Want men kan beter
een beest zijn
dan op een beest lijken”.*

Thomas Brooks

■ WOENSDAG 11 MAART 2015 BIDDAG

Aagtekerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; 9.30 en 15.00 en 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 14.00 en 19.30 uur ds. W. Visscher; Arnhem 14.30 uur ds. A.A. Brugge; Barendrecht 15.30 en 19.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 09.30, 14.00 en 19.30 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 09.30 uur ds. F. Mulder en 14.00 uur ds. G. Beens; Beekbergen 10.00 uur ds. M. Mondria en 15.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 09.30 en 16.30 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 ds. W. Visscher en 19.30 uur ds. G. Pater; Bodegraven 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 18.30 ds. R. Kattenberg; Borsele 09.30 uur ds. A.J. Gunst; Boskoop 15.00 en 19.30 uur ds. M.J. van Gelder; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 10.00 en 19.45 uur ds. W. Silfhout; Capelle aan den IJssel-West 09.30 uur ds. W.J. Karels, 14.30 uur ds. C. van Ruiten- burg en 19.45 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 09.30, 14.00 en 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 09.30 ds. K. Boeder en 15.00 uur ds. C. Hogchem; Doetinchem 09.30 en 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. H. Hofman; Drachten 09.30 en 19.30 uur ds. E. Bakker; Ede 09.30 en 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 19.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 09.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhui- zen 14.30 en 19.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 ds. A.P. Baaijens; Enter 15.00 en 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Ermelo 14.30 en 19.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 09.30 en 19.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 09.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 14.30 en 19.30 uur ds. L. Blok; Gouda 14.30 en 19.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 14.30 uur ds. H. Paul en 19.30 uur ds. J. Dries- sen; 's-Gravenpolder 09.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; Groningen 14.30 en 20.00

uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 en 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Hardinxveld- Giessendam 14.30 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. S.W. Janse; Hoogeveen 9.30 ds. J.B. Zip- pro en 15.00 uur ds. J. van Laar; Houten 10.00 en 16:00 uur ds. C.G. Vreugenhil; Kampen 9.30 en 19.30 uur ds. J. IJssels- tein; Kapelle-Biezeling 10.00 en 18.30 uur stud. W.A. Zondag; 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.30 uur ds. G. Beens; Kort- gene 18.30 uur ds. S. Maljaars; Krabben- dijk 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruiten- burg en 14.30 uur ds. W. Silfhout en 19.45 uur ds. C. van Ruiten- burg; Krui- ningen 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 15.00 en 19.30 uur ds. J. Schipper; Lei- derdorp 14.30 en 19.30 uur stud. M.T. Al-Chalabi; Lelystad 14.30 en 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Marknesse 9.30 en 15.30 uur stud. M.H. Schot; Me- liskerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J.J. Tanis; Moerkapelle 14.30 en 19.00 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 16.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuw- dorp 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. S. Maljaars en 15.00 uur stud. W.A. Zon- dag; Nijkerk 9.30 uur stud. H. Brons en 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Nunspeet 9.30 en 14.30 en 19.30 uur ds. A. Schot; Ooster- land 10.00 en 14.30 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 16.30 uur ds. R.A.M. Visser; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 19.30 uur ds. H. Hof- man; Rhenen 14.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Rijssen-Noord 9.30 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen- West 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Rijssen- Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Rotterdam-Alexanderpolder 15.00 en 19.30 uur stud. H. van der Heiden; Scherpenzeel 10.00 en 19.00 uur ds. A. Verschuure; Sliedrecht 9.30 en 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Sprang-Capelle 15.30 uur ds. G.M. de Leeuw en 19.30 uur stud. M.H. Schot; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terwolde - De Vecht 14.00 en 19.30 uur ds. K. Boeder; Tricht- Geldermalsen 14.30 en 19.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 19.00 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 uur stud. H. van der Heiden en 19.30 uur ds. A.B. van

der Heiden; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 15.00 en 19.30 uur stud. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waardenburg 14.30 en 19.30 uur ds. M. Mondria; Wa- geningen 14.30 uur ds. A. Verschuure en 19.30 uur ds. B. Labee; Werkendam 10.00 en 19.00 uur ds. M. Karens; West- kapelle 9.30 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Woerden 10.00 uur stud. M.T. Al-Chalabi en 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Wolp- haartsdijk 14.30 uur ds. S. Maljaars; Yer- seke (Oude Boogaert) 9.30, 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 19.30 uur ds. J.J. van Ecke- veld; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 14.30 uur ds. A.T. Huijser en 19.30 uur ds. M. Joos- se; 16.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 15.00 en 19.30 uur ds. J.W. Verweij.

■ DONDERDAG 12 MAART 2015 Naaldwijk 19.45 uur ds. W. Silfhout.

■ DONDERDAG 12 MAART 2015 BIDDAG

Dinteloord 10.00 uur ds. B. Labee en 19.00 uur ds. J. van Belzen; Oostburg 10.00 en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Terneuzen 14.30 en 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Tricht-Geldermalsen 14.30 uur (huw.bev.) ds. P. Mulder.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 8 MAART 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Em- men (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ ZONDAG 11 MAART 2015 BIDDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 19.30 uur evang. G. Baan; Am- sterdam (Looiersgracht 70) 19.30 uur evang. J. Krijgsman; Leeuwarden (Ach-

*“Als we een goed boek lezen,
maar de lessen
eruit niet in ons hart
en ons leven opnemen,
zijn we als een ezel
die zich voedt met distels”.*

Thomas Brooks

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

BBV
**Barneveldse
Begrafenis
Vereniging**
*voor een eervolle, eenvoudige
verzorging van begrafenissen
in Barneveld en omstreken*

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegrafenisvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Vakantiewoning "Haus Irmgard"
Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en
± 25 km vanaf de Rijn.
25 slaapplekken, onderverdeeld
in div. appartementen.
www.hausirmgard.nl
0049-67653799946

**SENIORENWEKEN Casa Familia
Salland:** ga er even tussenuit en
geniet met leeftijdsgenoten van
een heerlijke vakantie. Verschillende
weken georganiseerd, vrijblijvend
activiteitenprogramma.
www.gezinsparken.nl/senioren
of bel 0341-264887.

**Te huur op Camping de Beukenhof
(Dr): stacaravans en chalets voor
4, 6 en 10 pers.** Tel. 0528-331246.
www.campingdebeukenhof.com
Ook gevraagd pabo studenten
die recreawerk willen doen op de
camping.

Zeeland: welkom op onze gezellige
boerderijcamping Bruinisse.
7-pers. SAFARITENT / stacaravans. Veel
mogelijkh. voor kinderen, wif.
Ook stalling! www.dewelblok.nl
tel. 0111 - 48 25 23.

ELSPEET t.h. 2 p. vakantiehuisje
Info: tel. 0577 492112.

Leuk geld verdienen voor uw
goed doel, kerk of vereniging?
Rolladeactie!! Goede marge,
netto opbrengst! Ook div. andere
mogelijkheden bespreekbaar.
WWW.SLAGERIJBARTADRIAANSE.NL
of 06-18670731

Te koop: prachtig vrijstaand
woonhuis in **Elspeet**, keurig
onderhouden, op korte loopafstand
van kerk en basisschool.
Info tel. 06-82269426

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

**Te huur v.a. 2 april: 1 à 2 pers.
huisje, landelijk gelegen.** Senioren
of jongeren met enige begeleiding.
Zie www.rijnwaard-waardenburg.nl of
bel voor informatie: 06-53933283.

Regio Zeeland: 0115 - 61 25 54 / 06 - 18 14 80 08
Bestel via onze nieuwe website de gratis brochure:
'Bevel aan uw huis', of vraag een vrijblijvende
offerte aan.

Wij verzorgen alleen begrafenissen

www.bvtollenaar.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 482614 - Fax (0187) 484520

Vanaf heden te huur:
kamer appartement in Lunteren,
centraal gelegen Ederveen/Ede.
Voor inlichtingen: 06-53741104.

Te koop/te huur: in Wekerom (Ede)
Stijlvol appartement ± 80 m² met
loggia en bergruimte in kelder.
Nabij voorzieningen. Meer info?
Tel. 0318-469102 / 06-51239975.

Z.O. ENGLAND in eigen sfeer.
Ned. spr. B&B voor 2 pers.
Info: e-mail: es@uwclub.net
of: Tel. NL. 078-6934639

Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl

Te koop in Rijssen:
royale vrijstaande woning met
mogelijkheid van praktijk aan huis.
Nabij het centrum met vrij uitzicht
op boomgaard, 5 slaapkamers, grote
geïsoleerde garage-berging, carport.
Voor meer informatie zie:
www.de-imhof.nl

**Hotel Eureka in Zeddum organi-
seert een week en een midweek
met bezinning en ontspanning.**
Dit o.l.v. dhr. J.H. Mauritz van
D.V. 30 mei tot 6 juni 2015 voor
€ 575,00 p.p. en een midweek o.l.v.
een emerituspredikant van de
Gereformeerde Gemeenten van D.V.
13 tot 18 juli 2015 voor € 437,50 p.p.
Een week waarin bezinning en
ontspanning elkaar afwisselen.
Alles volpension met Bijbelstudies,
3 halve dagtochten en dagsluitingen.
Bel voor meer inlichtingen
0314-651811 of kijk op
www.hotel-eureka.nl

**Team Rotterdam-
Alexander
zoekt dringend:**

Verpleegkundigen niv 4/5
Verzorgenden IG niv 3

vaste uren of oproepbasis

Informatie? Annelies van der Heeden en Corrie Stark
06 53 59 61 41 of a.vanderheeden@leliezorggroep.nl
Solliciteren en info: leliezorggroep.nl

 Agathos
thuiszorg

Begrafenisonderneming
De Jongh
H. de Jongh
P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam **0184 - 611154**
Waardenburg **0418 - 652039**
Werkendam **0183 - 701017**
Papendrecht **078 - 8200399**

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Luxe fotokaarten
voor elke gelegenheid
Scherpe prijs voor uw eigen
vereniging en/of goede doel.
www.scheurfotokaarten.nl

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:
Relatieproblemen, Opvoedingsvragen, Gedragsproblemen, Traumatische ervaring(en), Gezinsproblemen, Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen), Arbeidsproblemen, Autisme Spectrum Stoornis

Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Unieke Werkweken voor actieve SENIOREN op Casa Familia Salland:
99 euro all-in.
Combineer werkzaamheden met een leuke vakantie.
www.gezinsparken.nl/senioren
of bel 0341-264887.

Te huur luxe gastenverblijf te Barneveld. 2-3 pers. Veel privacy.
Tel. 0342-412663

Voor Verantwoorde Boeken!
www.deroeboeken.nl
078-6124081

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?
Voor € 495,- all-in per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of 055 3030083.

T.h. ruime **vakantiewoning** in natuurlijke omgeving **Veenendaal** (3 sl.k.). Voor inl. 06-12448849.

Gratis dinercheque!
Trouwkostuum.com
bij Klein Kleding

HOOGVESTE B.V.
THUIS IN VASTGOED

Voor aan- en verkoop van uw woning of bedrijf

www.hoogveste.nl

Psychologenpraktijk Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

De Jonge Lofstem
Jeugd- en meisjeskoor Lisse

Jeugd- en meisjeskoor 'De Jonge Lofstem' te Lisse is op zoek naar kandidaten voor de functie van:

DIRIGENT

DE FUNCTIE

Als dirigent ben je verantwoordelijk voor de algehele muzikale leiding van het koor (ca. 75 leden).

Kijk voor de volledige advertentie op www.gergemlisse.nl > verenigingen > De Jonge Lofstem, of vraag deze op via onderstaande gegevens.

Ben je geïnteresseerd in deze functie? Reageer dan uiterlijk binnen 14 dagen per mail: dejongelofstem@gmail.com. Voor nadere informatie kun je bellen met Jos Tuinier (voorzitter) tel.nr. 06 38123813.

Op jouw dag...
...stijlvol gekleed!

Bij den Engelsman & van Driel ga je stralend de deur uit.

Maak een afspraak zodat privacy is gegarandeerd

den Engelsman & van Driel

Voorstraat 15 - Sint-Annaland - Tel. (0166) 65 24 90
maandag gesloten, vrijdagavond koopavond

www.denengelsmanenvandriel.nl

Binnenkort verschijnt van: *Ds. W. Hage (1912-2003)*

Uit het boek der Psalmen deel 1

Vijf, niet eerder verschenen preken (vrije stoffen) over de teksten Psalm 42:12, Psalm 92:14-15, Psalm 92:15b-16, Psalm 106:4-5 (voorbereiding H.A.) en Psalm 119:176. Deze preken zijn zeer geschikt voor de leesdiensten of persoonlijk gebruik.

De netto opbrengst is geheel bestemd voor het deputaatschap Bijzondere Naden ten bate van 'Noodhulp Syrië'.

Bestellen per telefoon: S. Trouw, telefoon 0186-684716
Bestellen per mail: tarweaker@gmail.com

€ 11,50
Gebonden.

Exclusief verzendkosten

Casa Familia Salland bij Rijssen:

comfortabele bungalows op kleinschalig park in prachtige omgeving, tijdens schoolvakanties
recreatieteam: www.gezinsparken.nl of bel 0341-264887.

Kosthuis aangeboden in Gouda,

vanaf aug./sept., voor 2 studentes.
Dichtbij Pabo en station.
Reacties naar: d.dewit@gmail.com

STRESS
ONZEKERHEID
ROUW
AUTISME
HUWELIJK
VERLIES
OPVOEDING
SEKSVERSLAVING
ADHD

Albert Bronkhorst
06 108 355 95
www.abconsults.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

Kamer te huur in vrijstaande woning te Barneveld. Op 500 mtr vanaf station. Meer informatie? Bel naar 06-50487465, b.g.g.jantine@hardemanisolatie.nl

Werken met een intensieve begeleidingsgroep?

Informatiemorgen

Kennis maken
Middels een informatiemorgen bieden wij u de gelegenheid om kennis te maken met de doelgroep. Daarna bieden wij de mogelijkheid voor een eerste selectiegesprek.

Welkom
U bent van harte welkom op D.V. zaterdag 21 maart van 09:30 uur tot 11:30 uur op locatie Kesteren.

Anmelden
Anmelden is mogelijk tot 14 maart via pz@deschutse.nu.

De Schutse
identiteitsbewust,
betrokken en cliëntgericht

De Schutse, Stationsstraat 28, 4041 CJ te Kesteren
0488 483322 | www.deschutse.nu

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

 P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

 Agathos

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg**ondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

**ROEMEENSE PANFLUITEN
BLOKFLUITEN EN
MUZIEKSTANDAARDS**

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256

www.muldermuziekinstrumenten.nl

NIEUWE GESCHENKBOEKJES VAN GEBR. KOSTER

BIDDAG

2^e druk

11,90

ds. B.J. van Boven
Bidders
3 biddagpreken
Vanuit Openbaring 6 brengt ds. Van Boven drie soorten bidders voor het voetlicht. Aardse bidders die overwonnen worden door de Ruiter op het witte paard. Hemelse bidders die bekleed worden met lange witte klederen. Maar ook de laatste bidders die hun gebed richten tot de bergen en tot de heuvelen.
Geb. 99 blz.

LIJDENSTIJD

11,90

ds. B.J. van Boven
In de rol des boeks is van Mij geschreven
3 preken voor de lijdensstijd
In een drietal overdenkingen wijst ds. Van Boven op het wonder van de verkiezende liefde van de Vader en op het wonder van de kopende liefde van de Zoon en op het wonder van de toepassende liefde van de Heilige Geest.
Geb. 100 blz.

ds. G. Beens
De brief van een gevangene
de afzender - de geadresseerde - de inhoud
3 preken over de zendbrief van de apostel Paulus aan Filémon
Onésimus is een dief en een deserteur, maar de prediking van Paulus wordt aan zijn hart geheiligd. In zij eertijds was hij onbruikbaar, maar door genade is hij nuttig gemaakt. Er is bij Onésimus niet alleen een opzien, maar ook een uitzien geboren om het weer in orde te maken met zijn werkgever Filémon. Daarom schrijft de apostel vanuit de gevangenis een aanbevelingsbrief die de Geest van Christus ademt.
Geb. 80 blz.

9,90

KO1535 verkrijgbaar bij de boekhandel www.gebrkoster.nl

Uitgeverij Boekhandel **Gebr. Koster**
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

Voor een zorgzame begeleiding

 KOSTER
Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: **033 277 0555**

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

 E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begravenisondernemingtreur.nl
info@begravenisondernemingtreur.nl

Begravenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl

 Boekhandel en antiquariaat Versprille

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

Boekhandel
De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

 "Dit is leuk mam!"

Klimmen, Spelen, graven, spoorzoeken, zwembad, tennissen, tafeltennis, voetballen, volleyballen, skelters, enz.!

VELUWE VAKANTIES

- Reformatorisch gezins-vakantiepark
- Mooie Chalets van 4 tot 10 personen
- Fraaie en schone familiecamping
- Ontdek en geniet van de Veluwe

2015 JAARROND

Casa Familia **VOORTHUIZEN**

KIJK OP WWW.GEVARIEERDEVAKANTIES.NL